

Nr 277

Av herrar Svensson i Krokstorp och Hedin, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om anslag under åttonde huvudtiteln.

I högerpartiets motion angående alt. budgeter motiveras nödvändigheten av att sänka statsutgifterna. Vi hänvisar till denna motion såvitt gäller de generella motiveringarna för vår sparsamhetspolitik. Då det numera är allmänt erkänt att den stora ökningen av statsutgifterna innebär ett ökat inflationstryck är det angeläget att en noggrann granskning sker av möjligheterna på alla områden att begränsa utgifterna. Denna granskning för att ernå en lägre utgiftsram måste enligt vår mening gälla alla huvudtitlar. Även i och för sig angelägna anslagsbehov bör därför hållas tillbaka och redan utgående eller äskade anslag skäras ned.

Mot bakgrunden härav föreslår vi under åttonde huvudtiteln följande anslagsjusteringar.

210. Studiebidrag och stipendier

Föregående år beslöt riksdagen — i strid med vår uppfattning — om införande av allmänt studiebidrag för elever i åldern 16—17 år. Då som enda villkor för erhållande av bidrag gäller att eleven går i studiehjälpsberättigad skola innebär beslutet i realiteten ett accepterande av principen om studielön. Vi godtager inte en sådan princip.

Enligt vår mening bör man i stället för att ge ut generella kontantbidrag genomföra sådana reformer på beskattningens område att möjlighet beredes föräldrar att göra avdrag för periodiskt understöd även i sådana fall då detta av mottagaren användes för att bestrida studiekostnader liksom att efter avlagd examen få avdragsrätt för amortering på studiekostnader, vilket emellertid är föremål för utredning inom 1950 års skattelagssakkunniga.

Erfarenheten sedan den 1 januari i år har också bekräftat farhågorna för att administrationen i samband med bidragen skulle bli mycket betungande. Rektorerna har sålunda fått en arbetsbörda, som i väsentlig grad inkräktar på det arbete de egentligen skall utföra.

Med stöd av vad ovan anförts föreslår vi att allmänt studiebidrag skall upphöra att utgå från och med den 1 juli 1958 och att anslaget därför nedskäres med 18 milj. kronor.

299. Bidrag till ungdomens fritidsverksamhet

Förevarande anslag föreslås av departementschefen höjt med hela 1,2 milj. till 3 milj. kronor. Anslagets utveckling i starkt stigande riktning har medfört att även departementschefen nu ifrågasätter en ändring av bidragsgrunderna för att begränsa statens ekonomiska engagement för ifrågavarande ändamål.

Då bidraget infördes avsåg man särskilt att nå kontakt med den föreningslösa ungdomen. För budgetåret 1956/57 erhöll 31 789 fritidsgrupper med sammanlagt 489 196 deltagare statsbidrag, vilket motsvarar ett genomsnittligt deltagarantal av 15 personer per grupp. Det höga deltagarantalet per grupp tyder på att det övervägande är den föreningsanslutna ungdomen som utnyttjat bidraget och inte såsom avsågs den föreningslösa. Erfarenheten visar också att man i redan existerande sammanslutningar i allt större omfattning söker utnyttja varje möjlighet att erhålla statsbidrag — och detta utan att verksamheten utvidgas. Ur nykterhetspolitisk synpunkt torde bidraget därför ha mycket begränsad betydelse.

Vi föreslår avslag å förevarande anslag på anförda skäl.

300. Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer

Föregående år beslöt riksdagen att även de politiska ungdomsorganisationerna skulle få möjlighet att erhålla instruktörsbidrag. Med anledning härav begär departementschefen att antalet instruktörsbidrag skall höjas med 6, vilket medför en kostnadsökning på 86 100 kronor.

Av rent principiella skäl motsätter vi oss att statsbidrag utgår till politiska organisationer, varför anslaget bör nedskäras med 86 100 kronor.

Det torde ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga ändringar i kungörelsen den 30 juni 1954 (nr 575) angående statsbidrag till ungdomens förenings- och fritidsverksamhet.

Under återopande av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av nedanstående punkter under åttonde huvudtiteln måtte under

punkten 210 till Studiebidsrag och stipendier för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 47 255 000 kronor;

punkten 299 avslå förslaget om ett anslag för budgetåret 1958/59 till Bidrag till ungdomens fritidsverksamhet av 3 000 000 kronor;

punkten 300 till Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer för budgetåret 1958/59 anvisa ett anslag av 487 900 kronor.

Stockholm den 25 januari 1958

Sven Svensson
i Krokstorp

Carl Eric Hedin